CEVAT ABİNİN ARDINDAN

Abdullah Yıldız

20 Ekim 2026

https://www.yeniakit.com.tr/yazarlar/abdullah-yildiz/cevat-abinin-ardindan-54133.html

Cevat Özkaya 1954 yılında Samsun'un Çarşamba ilçesine bağlı Otluk köyünde doğdu. (Köy, 1864 Kafkas Sürgünü ile Adigey bölgesinden gelip buraya yerleşen Çerkes ailelerden oluşuyor.) İlkokulu köyünde, Ortaokulu Çarşamba'da, liseyi Perşembe Öğretmen Okulunda, yüksek tahsilini İstanbul Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümünde okudu. Babasının gönderdiği cep harçlıklarının büyük bölümünü Perşembe›de İslâmî yayınlar satan İhsan İnce'nin Saray kitabevinden aldığı kitapların bedelini ödemeye harcayarak fikir dünyasını bu kitaplarla inşa etti.

Kesintisiz devam eden kitap okuma aşkı, ömrünün son bir buçuk yılını yiyip bitiren kanser hastalığı nedeniyle tam yirmi üç gün devam eden yoğun bakım sürecine girdiğinde kitaplarını ve gözlüğünü isteyip onlarla haşır-neşir oluncaya kadar devam etti...

1974 yılında tahsil hayatını tamamlayınca yaklaşık üç ay Trabzon Öğretmen Okulu'nda öğretmenlik yaptı. Ardından askerlik görevini 1975-1976 yıllarında Gaziantep'te yedek subay olarak yerine getirdi. Askerlik dönüşü 1976 yılında aylık kültür ve sanat dergisi Pınar'ın yazı işleri müdürlüğüne getirildi. Fikir dünyamızın yıldızlarından Cemil Meriç'le düzenli ve sürekli bir irtibat kurarak onun birbirinden güzel yazılarını her ay Pınar Dergisinde yayınladı. Meriç'in yazıları ile Pınar adeta çağlayana dönüştü...

12 Eylül İhtilali'nin baskıcı ortamında Pınar Dergisi kapandı. Cevat Özkaya ve dava arkadaşları 1980'de Pınar Yayınevini kurdular. Edward Said'in "Orientalism" isimli kitabını Türkçe'ye kazandırarak "Oryantalizm: Sömürgeciliğin Keşif Kolu" başlığı ile yayımlayan Özkaya yayın dünyasına güçlü bir giriş yaptı. Kitabın kapağındaki "Sömürgeciliğin Keşif Kolu" ilavesi Cemil Meriç'i sevindirdi. Ardından Pınar Yayınları arasında çıkan yine Edward Said'in Haberlerin Ağında İslâm ve Filistin'in Sorunu kitapları Alev Alatlı çevirisiyle, ayrıca Roger Garaudy'nin İslam›ın Vadettikleri, Siyonizm Dosyası ve Yaşayanlara Çağrı, Cevdet Said'in Güç İrade Eylem kitapları ve diğerleri büyük ilgi gördü.

Pınar Yayınevinin yayın ilkelerini dava arkadaşlarıyla birlikte "İslâm'ın temel esaslarını öğreten eserler, İslâm dünyasının sorunlarını ortaya koyan eserler ve Batı'yı özellikle kendi içinden eleştiren eserler" şeklinde üçlü bir sacayağı üzerine oturtan Özkaya bu çerçevede doyurucu kitaplar neşretti.

Ebu'l-A'lâ el-Mevdudi'nin Hz. Peygamber ve Tevhid Mücadelesi, İbnü'l- Kayyım el-Cevziyye'nin Zadü'l-Meâd'ı, Seyyid Sâbık'ın Fıkhu's-Sünne'si, Abdullah Yıldız'ın Namaz Bir Tevhid Eylemi ve Yusuf'un Üç Gömleği, Celalettin Vatandaş'ın Cumhuriyetin Tarihi ve Hz.

Muhammed'in Hayatı -İslâm Daveti- gibi kitapları ile son yıllarda ard arda yayınlanan Taha Abdurrahman ve Alev Alatlı'nın seri eserleri bu bağlamda zikredilebilir.

Cevat Özkaya yıllar süren Pınar ve Umran dergilerinin yazı işleri müdürlüğü ile Pınar Yayınevinin editörlüğü görevlerinin yanında çeşitli sosyal etkinliklere de öncülük etmiştir.

1992'de Sırp çetniklerin Bosna'da başlattıkları katliama karşı bir grup duyarlı aktivist ile birlikte Bosna Dayanışma Grubu'nu kuran Özkaya özellikle Bosna direnişinin Türkiye gündemine oturması ve desteklenmesi konusunda cansiperane bir gayret ve liderlik sergilemiş ve Bosna davasını merkeze alan uluslararası konferanslar ve toplantılar düzenleyerek büyük hizmetlerde bulunmuştur.

Ayrıca 1994'te Mazlum-Der'in İstanbul başkanlığına getirilen, 2005'ten itibaren de Genel Başkanlık görevini deruhte eden Cevat Özkaya bu bağlamda gerçekleştirdiği etkinlikler ile son zamanlarda devlet politikası haline gelen Kardeşlik ve Dayanışma Süreci'nin toplumun bütün kesimlerini kucaklayan bir iç barışa dönüşmesinin zeminini ekibiyle birlikte hazırlamıştır.

Bütün bunlara ilave olarak Cevat Özkaya tanıştığı her kesimden herkesin derdini samimiyetle yürekten dinleyen ve çözüm üretmek için elinden geleni yapan bir dert babası, bir "âbi" olmuştur.

"Abi" kelimesi, yaş büyüklüğü yanında bir saygı ve sevgi sözcüğü ise de sosyo-kültürel hayatımızda bu kelime, günlük yaşam ilişkilerimizde veya iş ortamımızda bize yol gösteren, güven telkin eden babacan ve koruyucu figürleri ve hatta liderlikleri de ihata ve ifade eder. İşte bu tanımlamaların şahsında tebellür ettiği güzel insanlardan biri idi Cevat Abi. Dert dinleyen, problem çözen candan bir dost, hasbi ve harbi gönül ehli; "abi" sıfatının kendisine en çok yakıştığı ender insanlardandı o... Arkadaşımdı, akrabamdı, kardeşimdi...

16 Ekim 2026 sabahı aramızdan ayrıldı.

Allah sana gani gani rahmet eylesin Cevat Abi. Mekânın Firdevs olsun.